

Położnictwo i Opieka Położnicza

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Wydział Nauki o Zdrowiu
Kierunek studiów	Położnictwo
Dyscyplina wiodąca	D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Profil studiów	Podstawowy, kierunkowy, profil praktyczny
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	Studia stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin elektroniczny w IV semestrze (SEMESTR letni)
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	<ol style="list-style-type: none">1. Zakład Dydaktyki Ginekologiczno – Położniczej (NZG)2. Klinika Położnictwa i Perinatologii (NZZP)3. Zakład Biologii Medycznej (NZI)4. II Klinika Położnictwa i Ginekologii (1W61)
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	<ol style="list-style-type: none">1. Dr hab. n. med. i n. o zdr. Grażyna Bączek2. Prof. dr hab. n. med. Piotr Węgrzyn3. Dr hab. n. o zdr. Gabriela Olędzka4. Prof. dr hab. n. med. Krzysztof Czajkowski
Koordynator przedmiotu	Mgr Magdalena Krauze
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Mgr Magdalena Krauze magdalena.krauze@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	<ol style="list-style-type: none">1. Dr hab. Justyna Teliga – Czajkowska (w), Dr Mariola Błachnio (sem),2. Dr Ewa Kmińska-El-Hassan (sem.),3. Dr hab. Gabriela Olędzka (w), Dr hab. Marcin Padzik (w) Dr Edyta Hendiger (ćw)4. Dr Magdalena Chmielewska Jeznach(ćw) mgr Kinga Kalita-Kurzyńska (sem.)Dr Aneta Malinowska-Polubiec (w), Dr hab. Ewa Romejko- Wolniewicz (w)

--	--

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	II rok: semestr zimowy (wykłady seminaria), letni (wykłady, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe)	Liczba punktów ECTS	9.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		45	1.5
seminarium (S)		40	1
ćwiczenia (C)		10	1
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)		120	2
praktyka zawodowa (PZ)		200	3
Samodzielna praca studenta			
Samokształcenie		30	0.5

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1.	<i>Pozna pojęcie ciąży biologicznie przenoszonej i przeterminowanej, ciąży wysokiego ryzyka oraz niepowodzenia łożniczego</i>
C2.	<i>Omówi zadania położnej w monitorowaniu ciąży fizjologicznej i ocenie ryzyka łożniczego.</i>
C3.	<i>Przedstawi udział położnej w profilaktyce i czynnościach diagnostyczno-leczniczych w przypadku powikłanego przebiegu ciąży, porodu oraz występowania chorób wynikających z reakcji organizmu kobiety na ciążę i chorób nie łożniczych.</i>
C4.	<i>Omówi połóg nieprawidłowy oraz określi zakres opieki realizowanej przez położną nad łożnicą, noworodkiem i ich rodziną.</i>
C5.	<i>Omówi proces laktacji oraz działania edukacyjne położnej dotyczące promocji karmienia piersią oraz ryzyka niepowodzeń w karmieniu piersią.</i>
C6.	<i>Omówi udział położnej w prowadzeniu intensywnego nadzoru łożniczego w stosunku do ciężarnej i łożnicy w stanach nagłych.</i>
C7.	<i>Scharakteryzuje metody diagnostyczne w łożnictwie oraz określa rolę położnej w przygotowaniu kobiety i sprzętu do ich wykonania oraz omówi zasady monitorowania ciąży i połogu powikłanego.</i>
C8.	<i>Omówi mechanizmy zakażenia płodu podczas chorób bakteryjnych, pasożytniczych i wirusowych oraz opisuje zasady postępowania diagnostyczno-leczniczego oraz przedstawia wytyczne dotyczące postępowania z ciężarną, rodzącą i noworodkiem zakażonymi wirusami HIV, HBV, HSV i HCV.</i>
C9.	<i>Opisze wskazania do poradnictwa genetycznego oraz zakres diagnostyki i terapii wewnątrzmacicznej płodu.</i>
C10.	<i>Rozpozna objawy krwotoku łożniczego i wskaże postępowanie zgodne z obowiązującymi rekomendacjami oraz przeprowadzi różnicowanie krwawień w okresie ciąży i połogu</i>

C11.	<i>Rozpozna potrzeby kobiety ciężarnej, rodzącej i położnicy w zakresie edukacji i promocji zdrowia</i>
C12.	<i>Przejawia empatię w relacji z podopieczną i jej rodziną oraz współpracownikami.</i>
C13.	<i>Działa zgodnie z prawami pacjenta.</i>

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>
---	--

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:

D.W9.	zadania położnej w monitorowaniu ciąży fizjologicznej i ocenie ryzyka położniczego;
D.W10.	etiologię, patogenezę, metody diagnostyczne, leczenie i postępowanie pielęgnacyjno-położnicze w patologicznym przebiegu ciąży i porodu;
D.W11.	zasady monitorowania i metody oceny dobrostanu płodu w ciąży o przebiegu fizjologicznym, o nieprawidłowym czasie trwania oraz w wybranych stanach klinicznych matki i płodu, a także wydolności łożyska, oraz udział położnej w procesie diagnostyki w okresie okołoporodowym;
D.W12.	rekomendacje, wytyczne i algorytm postępowania diagnostycznego i profilaktyczno-leczniczego oraz standardy sprawowania opieki położniczej nad kobietą ciężarną, kobietą rodzącą, kobietą w okresie porodu oraz patomechanizm, diagnostykę i sposoby terapii w przebiegu ciąży, porodu i porodu w przypadku współistnienia chorób niepołożniczych, chorób wynikających z reakcji organizmu kobiety na ciążę oraz zaburzeń psychicznych;
D.W13.	udział położnej w profilaktyce i czynnościach diagnostyczno-leczniczych w przypadku powikłanego przebiegu ciąży, porodu i porodu oraz występowania chorób wynikających z reakcji organizmu kobiety na ciążę i chorób niepołożniczych;
D.W14.	definicję porodu prawidłowego i nieprawidłowego oraz zakres opieki sprawowanej przez położną nad kobietą w okresie porodu, noworodkiem i ich rodziną;
D.W15.	proces laktacji i czynniki ryzyka niepowodzeń w karmieniu piersią;
D.W16.	działania edukacyjne dotyczące promocji karmienia piersią i rozwiązywania problemów laktacyjnych;
D.W17.	zasady postępowania w sytuacjach nagłych występujących podczas ciąży, porodu i porodu oraz udział położnej w prowadzeniu intensywnego nadzoru położniczego;
D.W18.	metody diagnostyczne w położnictwie oraz zadania położnej w przygotowaniu pacjentki i sprzętu do ich stosowania;
D.W19.	wpływ chorób zakaźnych i infekcyjnych na płodność kobiety, zasady profilaktyki nieswoistej i swoistej chorób zakaźnych, stosowanej u kobiet w okresie ciąży i porodu, mechanizmy zakażenia płodu w przebiegu chorób bakteryjnych, pasożytniczych i wirusowych oraz wytyczne dotyczące postępowania z kobietą ciężarną, kobietą rodzącą i noworodkiem w przypadku wystąpienia takich chorób;
D.W20.	wskazania do poradnictwa genetycznego i zakres diagnostyki wewnątrzmacicznej płodu;
D.W21.	techniki wspomaganego rozrodu i zasady monitorowania ciąży po zapłodnieniu pozaustrojowym;

D.W22.	przyczyny krwawienia w pierwszej i drugiej połowie ciąży oraz zasady postępowania we wstrząsie i koagulopatii w położnictwie;
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
D.U15.	rozpoznawać i eliminować czynniki ryzyka w przebiegu ciąży i porodu, a w razie konieczności zapewniać pacjentce i jej dziecku opiekę specjalistów;
D.U16	ustalać indywidualny plan opieki prenatalnej w odniesieniu do kobiety ciężarnej, a w razie konieczności dokonywać jego modyfikacji;
D.U17.	planować postępowanie położnicze i obejmować opieką położniczą kobietę ciężarną i kobietę w okresie porodu, w zależności od rozpoznanej sytuacji położniczej;
D.U18.	wdrażać standardy dotyczące opieki nad kobietą ciężarną z zagrożeniem porodu przedwczesnego i w przebiegu porodu przedwczesnego;
D.U19	promować karmienie naturalne, prowadzić poradnictwo laktacyjne w okresie przygotowania do laktacji i jej przebiegu, rozpoznawać problemy laktacyjne i podejmować działania prewencyjne w tym zakresie;
D.U20	realizować zadania położnej w opiece profilaktycznej, diagnostycznej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej nad kobietami w ciąży i w okresie porodu;
D.U21.	rozpoznawać ciążę na podstawie objawów domyślnych, prawdopodobnych i pewnych;
D.U22.	stosować profilaktykę ogólną i swoistą chorób zakaźnych wobec kobiet przygotowujących się do macierzyństwa i kobiet ciężarnych;
D.U23	planować i sprawować opiekę położniczą nad kobietą ciężarną, kobietą rodzącą i kobietą w okresie okołoporodowym, powikłanym współistniejącymi chorobami położniczymi i niepołożniczymi;
D.U24	monitorować stan matki i dziecka oraz zapewniać wsparcie w sytuacji ciężkiej choroby lub wady noworodka, poronienia, urodzenia dziecka martwego, niezdolnego do życia lub z urazem okołoporodowym;
D.U25.	sprawować opiekę psychologiczną nad pacjentką po stracie ciąży, matką małoletnią i w innych sytuacjach szczególnych w położnictwie;

**W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studentie*

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
K2	przestrzegania praw pacjenta;
K3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;

K4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
K5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
K6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
K7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
WYKŁAD	Poród przedwczesny (NZG)	D.W9, D.W17, D.W18
WYKŁAD	Ciąża mnoga. (NZG)	D.W11-13
WYKŁAD	Przyczyny krwawienia w pierwszej i drugiej połowie ciąży oraz zasady postępowania we wstrząsie i koagulopatii w położnictwie. (NZG)	D.W17, D.W22
WYKŁAD	Choroby niepołożnicze współistniejące w ciąży- choroby tkanki łącznej (NZG)	D.W10, D.W12-13
WYKŁAD	Choroby indukowane ciążą: cholestaza wewnątrzwątrobową (NZG)	D.W10-11, D.W13
WYKŁAD	Konflikt serologiczny (NZG)	D.W11-13
WYKŁAD	Stan przedrzucawkowy i rzucawka oraz zespół HELLP. Intensywny nadzór położniczy. (NZG)	D.W12, D.W17
WYKŁAD	Powikłania porodu (NZG)	D.W14
WYKŁAD	Choroby niepołożnicze współistniejące z ciążą: choroby tarczycy, astma oskrzelowa, choroby serca w ciąży (1W61)	D.W11, D.W13
WYKŁAD	Choroby indukowane ciążą: Cukrzyca w ciąży (1W61)	D.W12
WYKŁAD	Wewnątrzmaciczne zaburzenia wzrastania płodu oraz nieprawidłowości w zakresie płynu owodniowego (1W61)	D.W11, D.W18
WYKŁAD	Zasady profilaktyki nieswoistej i swoistej chorób zakaźnych, stosowanej u kobiet w okresie ciąży i porodu (1W61)	D.W19
WYKŁAD	Diagnostyka prenatalna. Badania prenatalne i ich zastosowanie w perinatologii. Wskazania do poradnictwa genetycznego i zakres diagnostyki wewnątrzmacicznej płodu (NZG)	D.W18, D.W20, D.W21 D.W9, D.W19, D.W21
WYKŁAD	Badania laboratoryjne w diagnostyce i terapii – zasady interpretacji wyników badań. Zasady współpracy z laboratorium. Zasady pobierania innych diagnostycznych materiałów biologicznych (NZI)	D.W.10, D.W13, D.W18
WYKŁAD	Poza laboratoryjne i laboratoryjne przyczyny błędów. Zasady przygotowania pacjenta do badań laboratoryjnych. Wpływ zmienności biologicznej na wyniki badań laboratoryjnych (NZI)	D.W10, D.W13,
WYKŁAD	Badanie cytologiczne. Podstawy badania cytologicznego, zaburzenia w obrazie cytologicznym. Przyczyny niepłodności męskiej. Diagnostyka niepłodności męskiej, przyczyny, parametry nasienia, wybrane metody leczenia.(NZI)	D.W19, D.W21
WYKŁAD	Diagnostyczne znaczenie oznaczania aktywności enzymów w wybranych jednostkach chorobowych w ciąży powikłanej. Oznaczanie enzymów wskaźnikowych. (NZI)	D.W18

WYKŁAD	Zakażenia przenoszone drogą płciową zaburzające płodność. Wybrane drobnoustroje. (NZI)	D.W19
SEMINARIA (NZG):	Opieka nad kobietą w ciąży przeterminowanej. Metody preindukcji i indukcji porodu.	D.U17, D.U21
	Rozpoznanie i rozwiązywanie problemów laktacyjnych.	D.U17, D.U19
	Rozpoznanie i rozwiązywanie problemów laktacyjnych- hamowanie laktacji, zakończenie laktacji, sytuacje szczególne	D.U17, D.U19
	Krwawienia w ciąży. Patologia łożyska. Nadzór położniczy	D.U17, D.U20, D.U23
	Planowanie postępowania położniczego i opieka położnicza nad ciężarną z cholestazą wewnątrzwątrobową	D.U16-18, D.U20, D.U23-24
	Udział położnej w opiece nad kobietą w wybranych chorobach współistniejących z ciążą- w tym niedoczynność tarczycy, niedokrwistość ciężarnych oraz niepowściągliwe wymioty ciężarnych	D.U23
SEMINARIA (NZI):	Znaczenie trymestru zerowego. Edukacja przyszłych rodziców. Interpretacja czynników ryzyka.	D.U15, D.U22
	Plan opieki prenatalnej. Podstawowe testy przesiewowe w ciąży.	D.U16-17
	Sytuacje szczególne w ciąży: matka młodociana, matka samotna.	D.U25
	Przygotowanie do laktacji w sytuacjach trudnych. Promocja karmienia naturalnego w połogu powikłanym chorobą noworodka.	D.U17, D.U19
	Profilaktyka ogólna i swoista chorób zakaźnych w ciąży.	D.U22
SEMINARIA (NZZP):	Opieka nad kobietą i jej rodziną w ciąży powikłanej cukrzycą - przygotowanie do samoopieki.	D.U15, D.U23-24
	Planowanie postępowania położniczego i opieka położnicza nad kobietą w połogu powikłanym	D.U15, D.U17, D.U20
	Planowanie postępowania położniczego i opieka położnicza nad kobietą z zagrożającym porodem przedwczesnym. PPRM/ PROM	D.U18
	Opieka nad kobietą i jej rodziną doświadczoną niepowodzeniami położniczymi. Ciąża obumarła. Wybrane aspekty diagnostyki prenatalnej.	D.U.17, D.U24, D.U25
ĆWICZENIA (NZI)	Mocz jako materiał do badań laboratoryjnych. Znaczenie diagnostyczne badania ogólnego moczu. Badanie makroskopowe moczu. Badanie fizykochemiczne i biochemiczne moczu. Białkomocz. Oznaczenia zdecentralizowane oparte o tzw. szybkie testy (pomiar stężenia glukozy przy użyciu glukometrów). Glukoza: wskazania do wykonania, sposób pobrania materiału, wartości prawidłowe i patologiczne (hipoglikemia, hiperglikemia).	D.U20, D.U23
	Schemat postępowania diagnostycznego w leczeniu niepłodności u kobiet. Ocena mikroskopowa biocenozy pochwy. Najczęstsze zaburzenia obrazu cytologicznego. Parametry, interpretacja wyników oraz metody analityczne. Schemat postępowania diagnostycznego w leczeniu niepłodności u mężczyzn. Podstawowy seminogram oraz rozszerzone badanie nasienia. Parametry, interpretacja wyników oraz metody analityczne.	D.U22, D.U23

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Grzegorz Bręborowicz, Tomasz Paszkowski (red), „Medycyna matczyno-płodowa Tom2”, PZWL, 2020

2. Berghella V., Perinatologia według zasad EBM, MP, Kraków 2023
3. Berghella V., Położnictwo według zasad EBM, MP, Kraków 2019
4. Nehring – Gugulska M., Żukowska – Rubik M., Pietkiewicz A.(red): Karmienie piersią w teorii i praktyce. Medycyna Praktyczna, Kraków 2012
5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 czerwca 2023 w sprawie standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej- Dz.U. 2023 poz. 1324
6. Dembińska-Kieć A. Diagnostyka laboratoryjna z elementami biochemii klinicznej. Urban&Partner 2017

Uzupełniająca

1. REKOMANDACJE I ZALECENIA Polskiego Towarzystwa Ginekologów i Położników, Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego, Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego i Polskiego Towarzystwa Nadciśnienia Tętniczego, FIGO, WHO, ACOG i RCOG
2. Materiały przekazywane podczas zajęć.

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
WYKŁADY+SEMINARIA+ĆWICZENIA	ZALICZENIE NA PODSTAWIE OBECNOŚCI, AKTYWNOŚCI NA ZAJĘCIACH I ZALICZENIA KOŃCOWEGO NA PLATFORMIE MOODLE	MIN 60%
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE	ZALICZENIE NA PODSTAWIE OBECNOŚCI (100%), PROCESU PEŁNOCENOWANIA, POSTAWY ZAOWODOWEJ I ZALICZENIA UMIEJĘTNOŚCI PRAKTYCZNYCH OKREŚLONYCH W DZIENNICZKACH PRAKTYK	MIN 60%
WYKŁADY+SEMINARIA	EGZAMIN TESTOWY PISEMNY ELEKTORNICZNY, MCQ, MRQ, TESTY WYBORU TAK/NIE, DOPASOWANIE ODPOWIEDZI	MIN 60%

9. INFORMACJE DODATKOWE

1. Warunkiem przystąpienia do zaliczenia/egzaminu końcowego jest obecność na wszystkich zajęciach.
2. Warunkiem przystąpienia do zajęć praktycznych jest zaliczenie materiału obejmującego wykłady i seminaaria realizowane w semestrze zimowym przez wskazane wyżej Zakłady. Warunkiem przystąpienia do egzaminu końcowego jest zaliczenie zajęć teoretycznych i praktycznych.
3. Każda nieobecność musi być usprawiedliwiona.
4. Nieobecność spowodowaną chorobą należy usprawiedliwić poprzez okazanie prowadzącemu zwolnienia lekarskiego do wglądu.
5. Konieczne jest odrobienie zaległych zajęć.
6. Preferowaną formę odrobienia zajęć należy ustalić z prowadzącym. Student jest zobowiązany do skontaktowania się z prowadzącym zajęcia w ciągu 7 dni od nieobecności. Niedotrzymanie tego terminu może skutkować brakiem możliwości odrobienia zajęć.
7. Odrobienie zajęć powinno odbywać się z inną grupą, o ile istnieje taka możliwość. W przypadku braku dostępności innej grupy, prowadzący wyznacza zadanie do samodzielnego wykonania przez studenta.
8. Podczas zajęć obowiązuje całkowity zakaz używania telefonów komórkowych. Telefony powinny być wyłączone lub wyciszone i schowane przez cały czas trwania zajęć. Studenci zobowiązani są do pracy w Wirtualnym Pacjencie podczas zajęć praktycznych i tylko ta sytuacja zwalnia studentów z zakazu korzystania z telefonów komórkowych czy innych urządzeń z dostępem do Internetu.
9. Zabrania się tworzenia wszelkich wytworów cyfrowych podczas zajęć teoretycznych i praktycznych, szczególnie w placówkach ochrony zdrowia.
10. W przypadku wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych **proszę o kontakt z koordynatorem zajęć.**

Przygotowanie do zajęć ćwiczeniowych w NZI:

- fartuch ochronny

- wstępne przygotowanie do zajęć laboratoryjnych zgodnie z tematyką ćwiczeń
- zeszyt do samodzielnych notatek prowadzonych w ramach zajęć

Możliwość zapisu i uczestnictwa w pracach Studenckiego Koła Naukowego „AGAR”, kontakt: skn.agar@wum.edu.pl, sylwia.jarzynka@wum.edu.pl, anna.minkiewicz@wum.edu.pl, <https://www.facebook.com/Sknagarwum/>
Dodatkowe informacje dla studentów dotyczące zajęć dostępne są na witrynie Zakładu Biologii Medycznej, <https://biologiamedyczna.wum.edu.pl> oraz w siedzibie jednostki.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich